

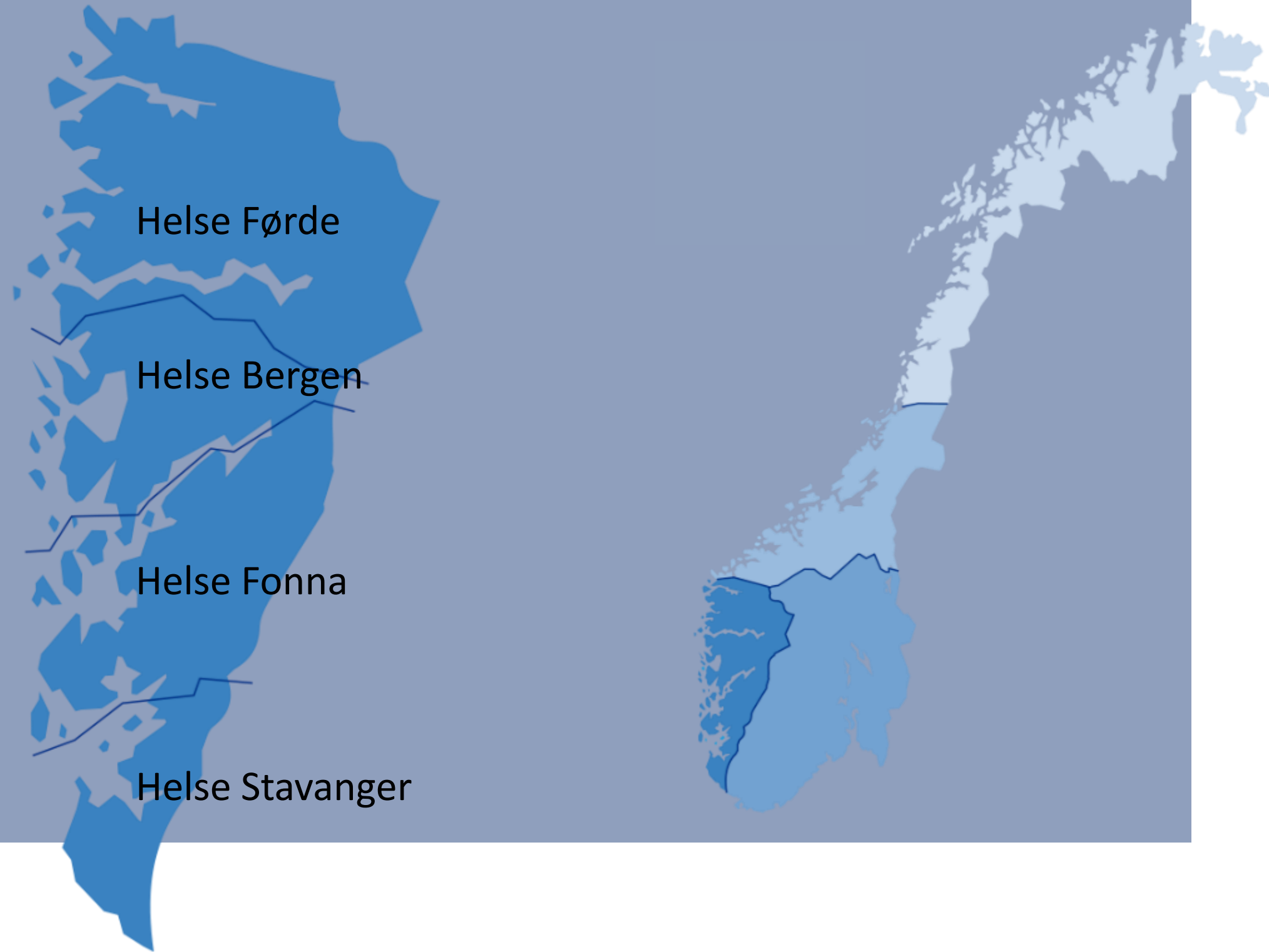
Datastrategi i Helse Vest

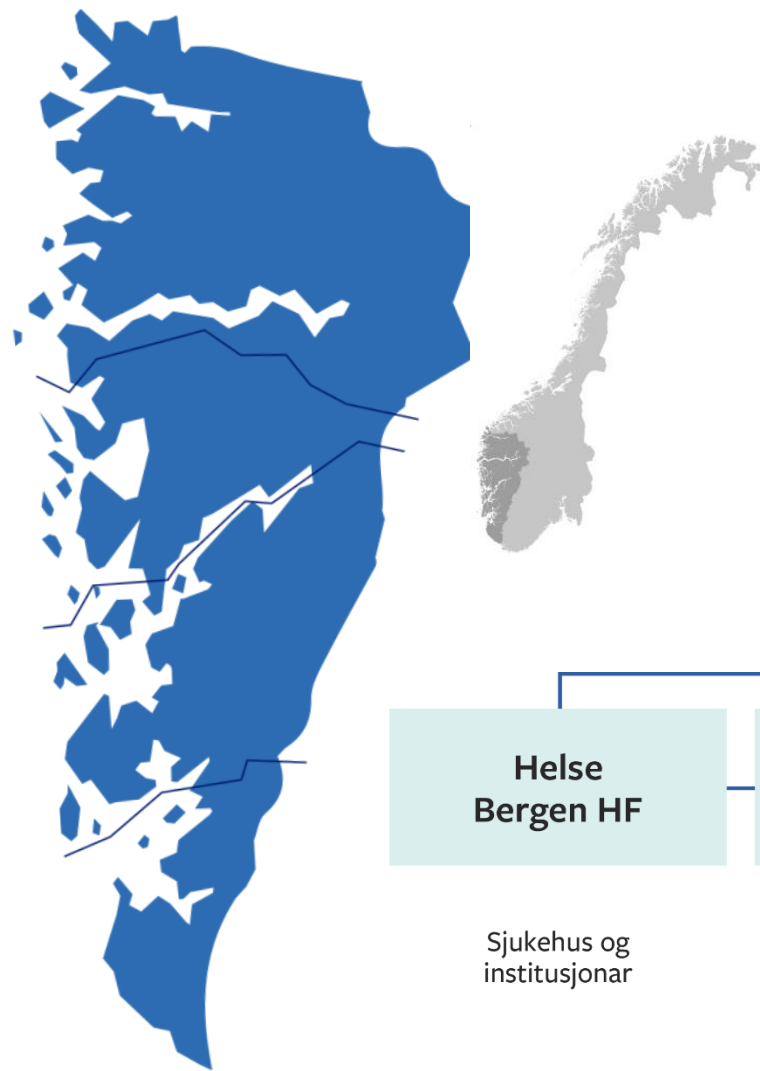
- Hvorfor og hvordan vi utviklet en strategisk retning for data

5. mars 2025
Sissel Marie Børthus
Rådgiver i Arkitektur- og datastyring, Helse Vest

Helse Vest RHF

Stortinget

Helse- og omsorgsdepartementet

Helse Vest RHF
100 % statleg eid

- Felleseide selskap:
- Luftambulansetjenesten HF
  - Pasientreiser HF
  - Helsetjenestens driftsorganisasjon for nødnett HF
  - Sykehusbygg HF
  - Sykehusinnkjøp HF

Helse Bergen HF

Sjukehus og institusjonar

Helse Fonna HF

Sjukehus og institusjonar

Helse Førde HF

Sjukehus og institusjonar

Helse Stavanger HF

Sjukehus og institusjonar

Sjukehusapoteka Vest HF

Fire sjukehus-
apotek

Helse Vest IKT AS

Private ideelle

Avtale-
spesialistar

Private kommersielle

NKS Olaviken
alderspsykiatriske
sykehus

Haraldsplass Diakonale
Sykehus

Betanien sykehus

Voss Distriktpsikiatriske
Senter (NKS Bjørkeli)

Solli Distriktpsikiatriske
Senter

Haugesund
Sanitetsforenings
Revmatismesykehus AS

NKS Jæren
distriktpsikiatriske
Senter

Helse Vest

- **Behandling, forskning, utdanning og opplæring**
- **Helsetenester til 1,1 millioner innbyggjarar**
  - Polikliniske konsultasjonar 2020: 2 387 079 (SSB)
  - Opphaldsdøgn 2020: 850 109 (SSB)
- **Over 34 000 medarbeidarar**
- **Budsjett på 37 milliardar kroner**
- **Strategiske hovudområder**
  - Vår felles helseteneste
  - Oppgåvedeling og samhandling
  - Forsking, innovasjon og utvikling
  - Teknologi, utstyr og nye tenester
  - Økonomi
  - Organisering og leing
  - Bemanning og kompetanseutvikling
  - Utdanning og spesialisering
  - Bygg

**Vi skal fremje
helse, meistring
og livskvalitet**

Topp 5 risiko 2024 - 2026

- 1. Nytte av digitalisering**
2. Legemiddelområdet
3. Uønskt variasjon og prioritering
4. Behalde og rekruttere medarbeidarar, samt auke jobbnærvær
5. Beredskap

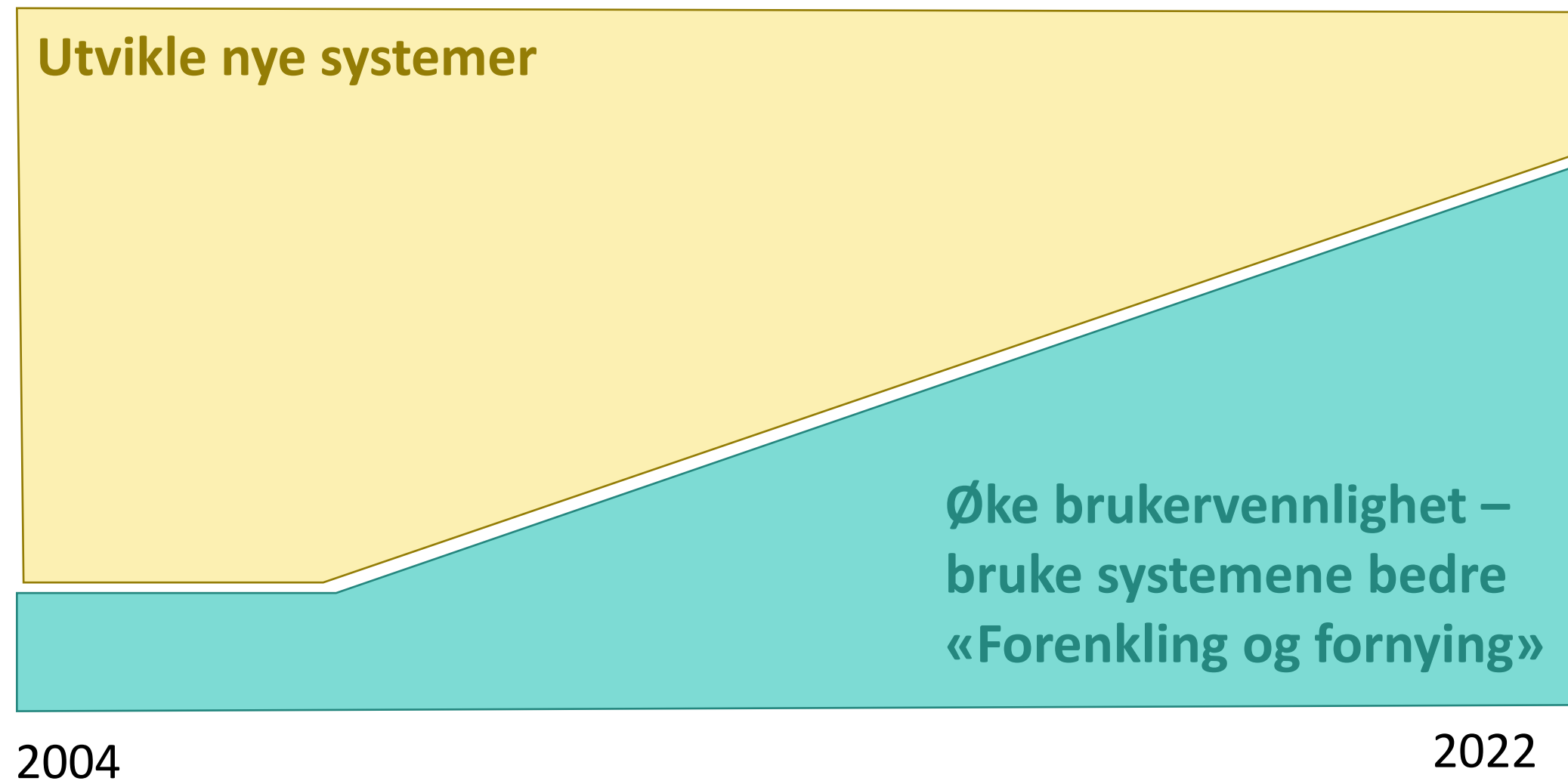
Hvorfor?

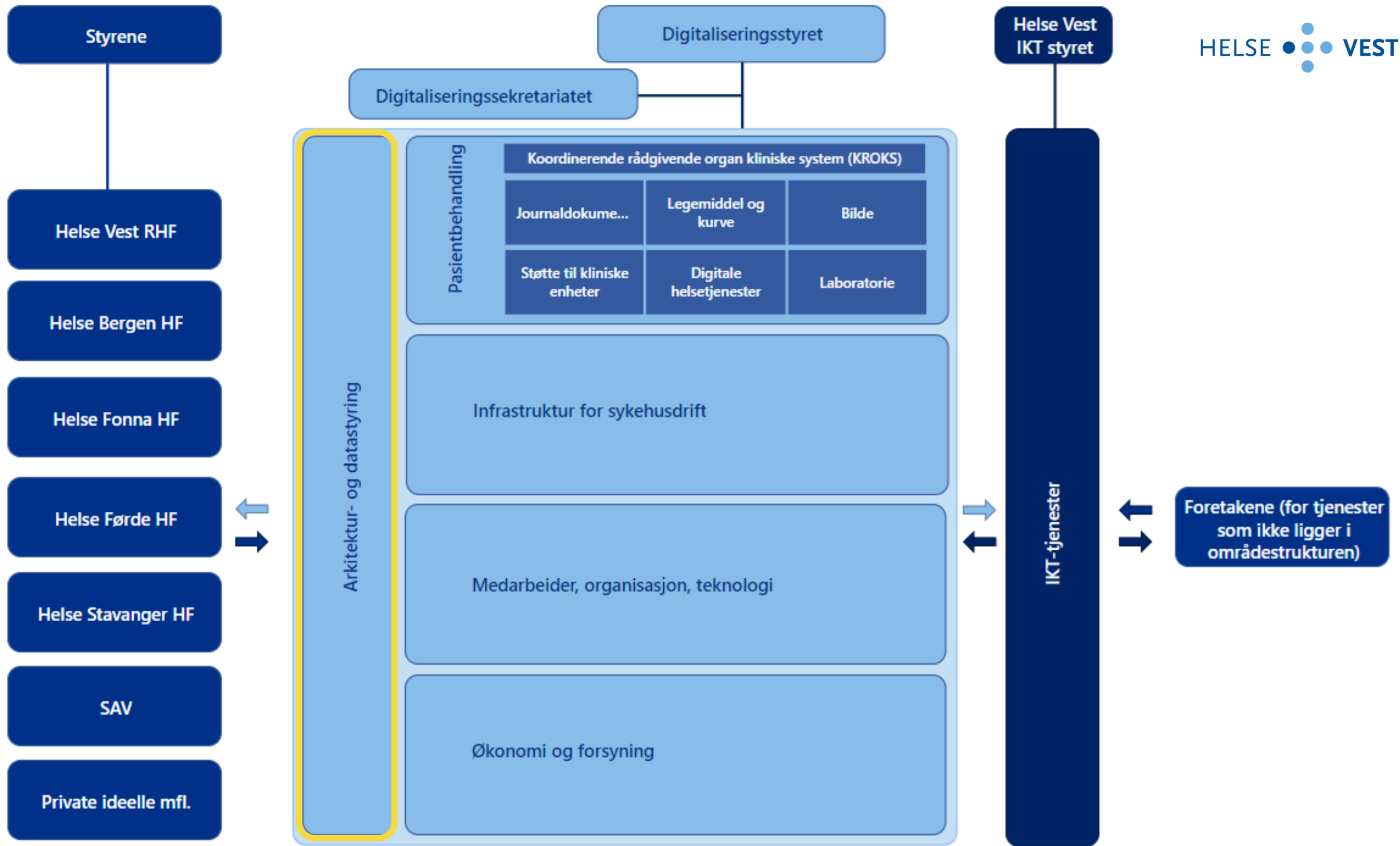
	Helse Stavanger	Helse Fonna	Helse Bergen	Helse Førde
Lab	Flexlab	Lab (Flexlab)	Lab (Unilab)	Lab (DIPS)
Røntgen	Carestream	Rtg. (Siemens)	Rtf. (Agfa)	Rtg. (Siemens/DIPS)
Teleradiologi	Ingen system for teleradiologi			
Kurve- /legemiddel	Papir...			
Operasjonsplanlegging	Orplan	DIPS	Orbit	DIPS
EPJ	Tieto IMX	Tieto IMX/G	PiMS/DocuLive	DIPS
HR	NLP lønn, ingen system for HR			
Sak- og arkiv	ePhorte	ePhorte	DocuLive SAK	eDok
Innkjøp	Visma	Visma	Merida	Merida
Økonomi & regnskap	Oracle Financials			
IKT tjenester	Ulike løsninger for basistjenester			
	Ulik tilnærming til fysisk og logisk nettverksinfrastruktur			

	Helse Stavanger	Helse Fonna	Helse Bergen	Helse Førde
Lab	Unilab			
Røntgen	Digitalt media arkiv / RIS / PACS (Sectra)			
Teleradiologi				
Kurve- /legemiddel	Elektronisk kurve og legemiddelhåndtering (Meona)			
Operasjonsplanlegging	Orbit			
EPJ	Felles EPJ (DIPS Arena)			
HR	HR (Agresso, Gat, Dossier, etc.)			
Sak- og arkiv	Elements			
Innkjøp	Økonomi, innkjøp, logistikk (Libra/SAP)			
Økonomi & regnskap				
IKT tjenester	Basistjenester (AD, epost, sharepoint, etc)			
	Fysisk og logisk nettverksinfrastruktur			

Hvor er vi nå og hvor skal vi?

Arbeidet med datastrategi ble satt i gang for å finne ut hvordan dataforvaltningen vår kan bidra til å støtte målene til Helse Vest

“ Områdestyret skal **sørge for at** virksomhetsarkitekturen og **dataforvaltningen** i Helse Vest **muliggjør oppnåelse av** foretaksgruppens **strategiske og operasjonelle mål.**

- Mandat for Områdestyret i
Arkitektur- og datastyring

Hva kan dataene våre bidra med for å støtte oppnåelse av målene?

Hvordan må vi strukturere, forvalte, tilgjengeliggjøre og bruke data for å få til dette?

Hvilke endringer må vi gjøre for å få til dette?

Nåsituasjon

- Mangler grunnlag for beslutninger
- Mangler felles retning
- Varierende kompetanse og kunnskap

Fremtidsbilde

- Godt grunnlag for beslutninger
- Felles retning og koordinering
- Økt forståelse og kunnskap

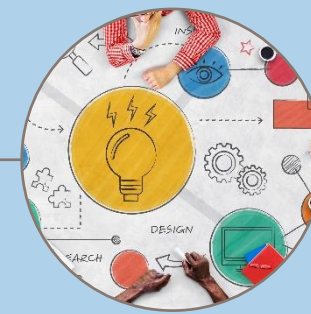
Formålet til strategien er å bidra til økt innsikt, overordnede prioriteringer og en felles forståelse

et bedre **grunnlag** for
beslutninger og prioriteringer

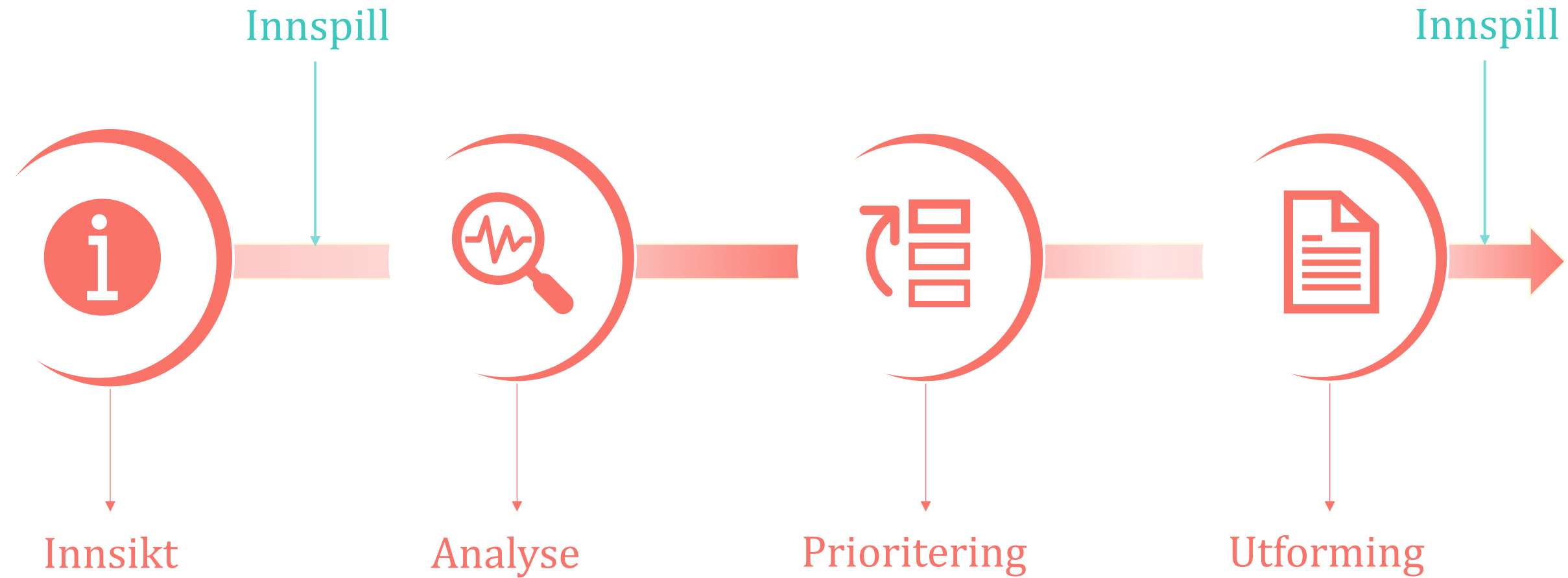

en **felles retning** for
beslutninger og prioriteringer

et felles grunnlag for **økt**
forståelse og kunnskap

Hvordan?

Utgangspunkt: Eksisterende strategiske dokumenter

Nasjonal e-helsestrategi

Nasjonal strategi

- › Aktiv medvirkning i egen og næres helse
- › Enklere arbeidshverdag
- › Helsedata til fornying og forbedring
- › Tilgjengelig informasjon og styrket samhandling
- › Samarbeid og virkemidler som styrker gjennomføringskraft

Regional utviklingsplan

Regional plan

- › Trygge og nære helsetenester, med aktiv pasientdeltaking og heilskapleg behandling
- › Ein framtidsretta og innovativ kompetanseorganisasjon
- › God samhandling og effektiv ressursbruk i heile pasientforløpet
- › Berekraftig utvikling

Digitaliseringsstrategien

Regional fagplan

- › Brukervennlighet, økt brukskvalitet og god informasjonsflyt ved forbedring og forenkling av dagens og nye digitale løsninger
- › De digitale løsningene skal bidra til å beholde, utvikle og rekruttere medarbeidere
- › For medarbeidere skal digitaliseringen gi redusert arbeidsbelastning og en enklere arbeidshverdag
- › Prioritere initiativ som bidrar til god ressursbruk og effektiv drift i nye og rehabiliterte bygg

Vi identifiserte 8 målsetninger som ble utgangspunkt for videre analyser

Tjenester tilpasset pasient og mobilisering av pasient

Være i stand til å ta i bruk ny teknologi på en trygg måte

Økt effektivisering, redusert belastning

God samhandling: Tilgang på informasjon internt

God samhandling: Deling av informasjon eksternt

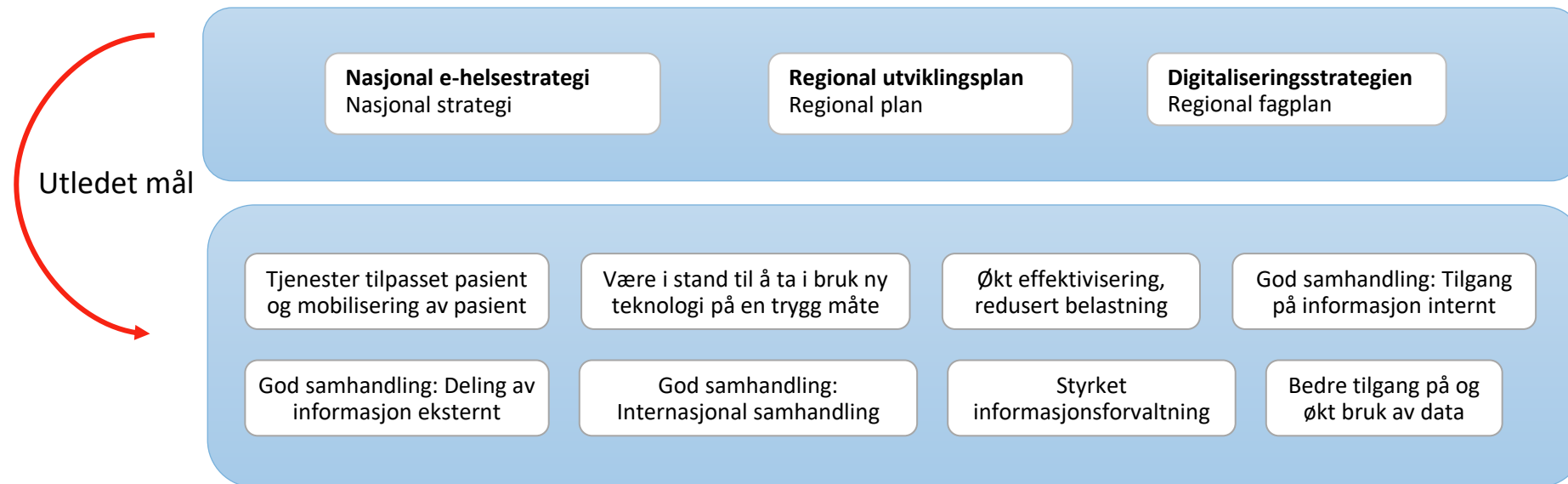
God samhandling: Internasjonal samhandling

Styrket informasjonsforvaltning

Bedre tilgang på og økt bruk av data

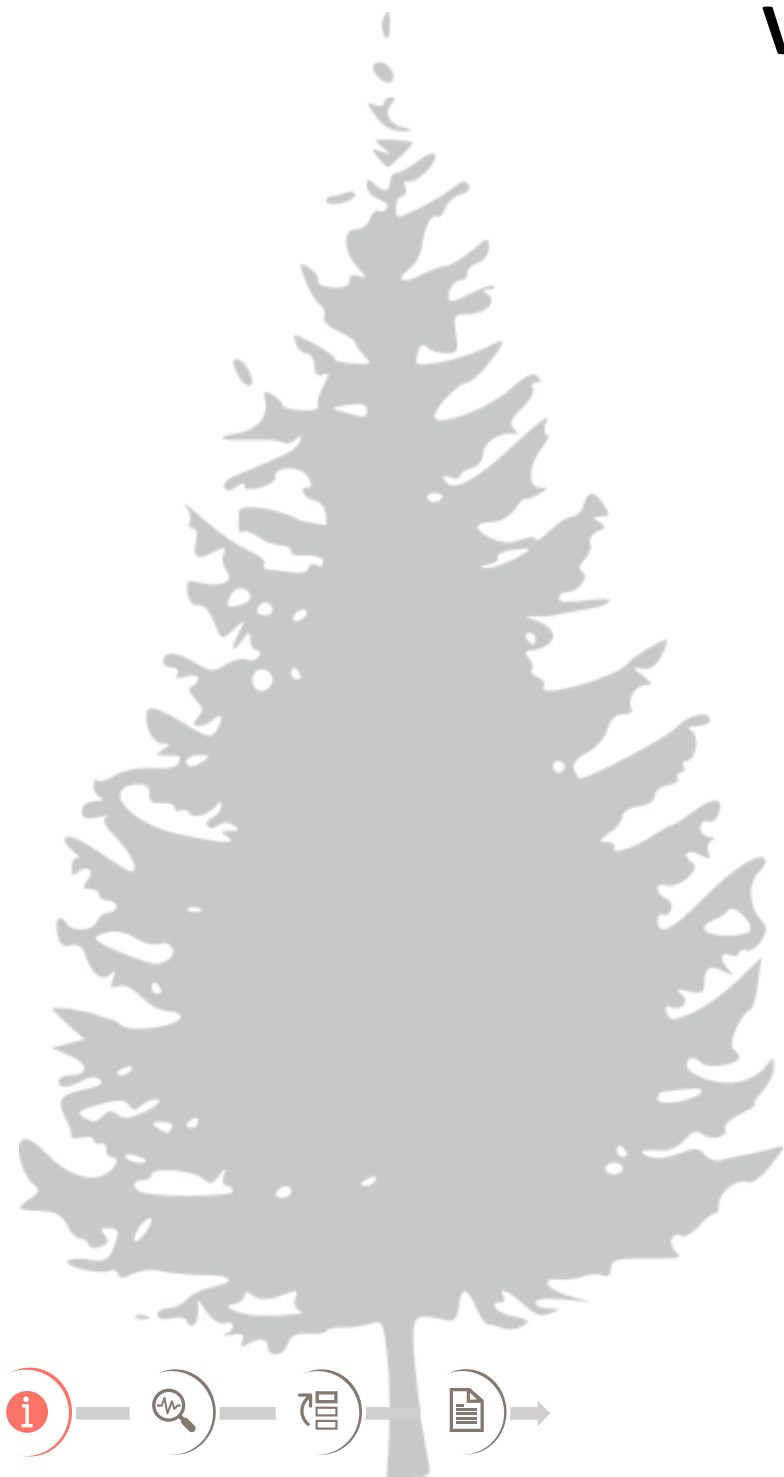
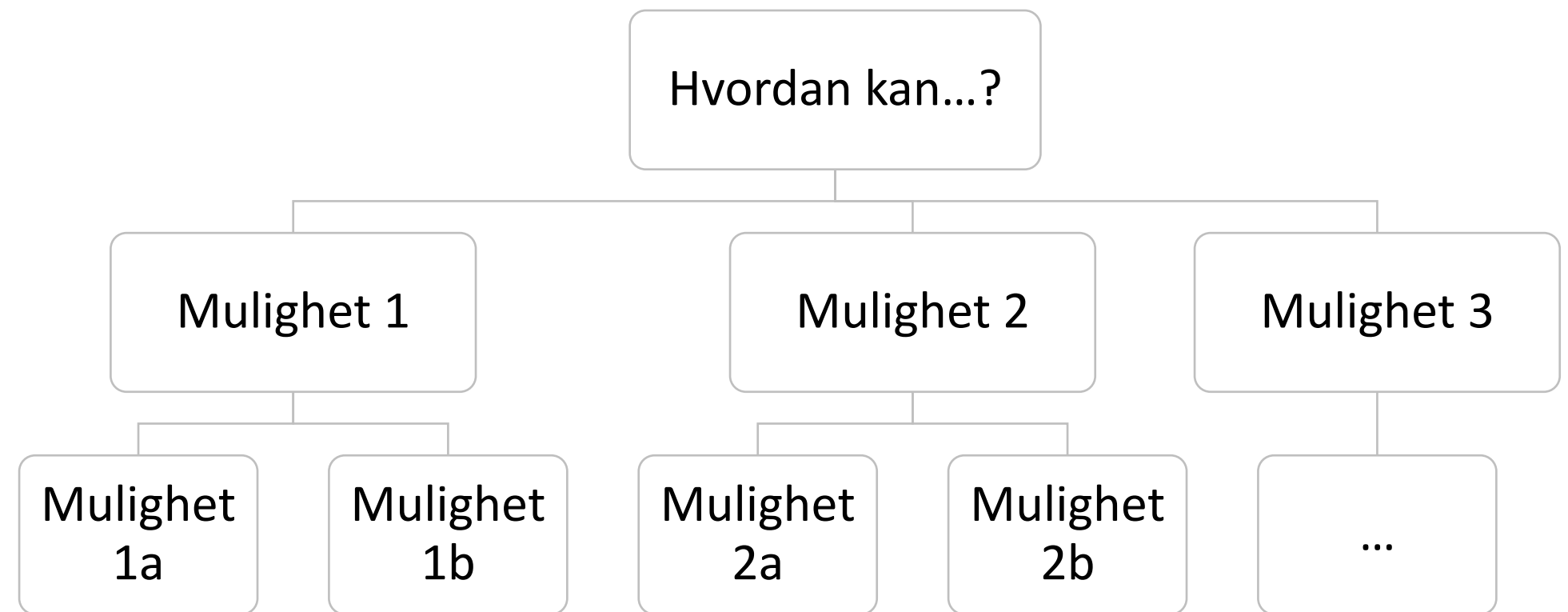

Strategidokument

Virksomhetsmål

Hvilke mål går igjen i dokumentene?

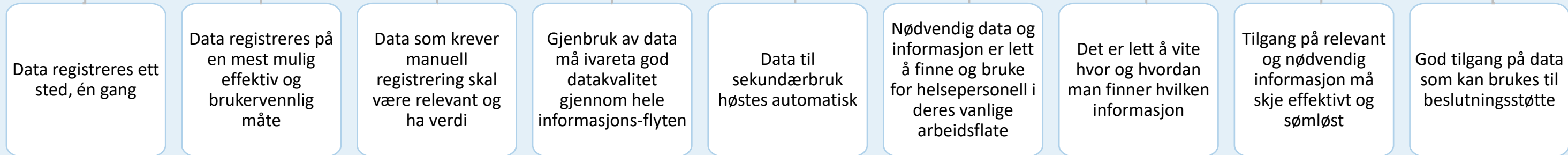
Vi brukte metodikk inspirert av «Issue trees»

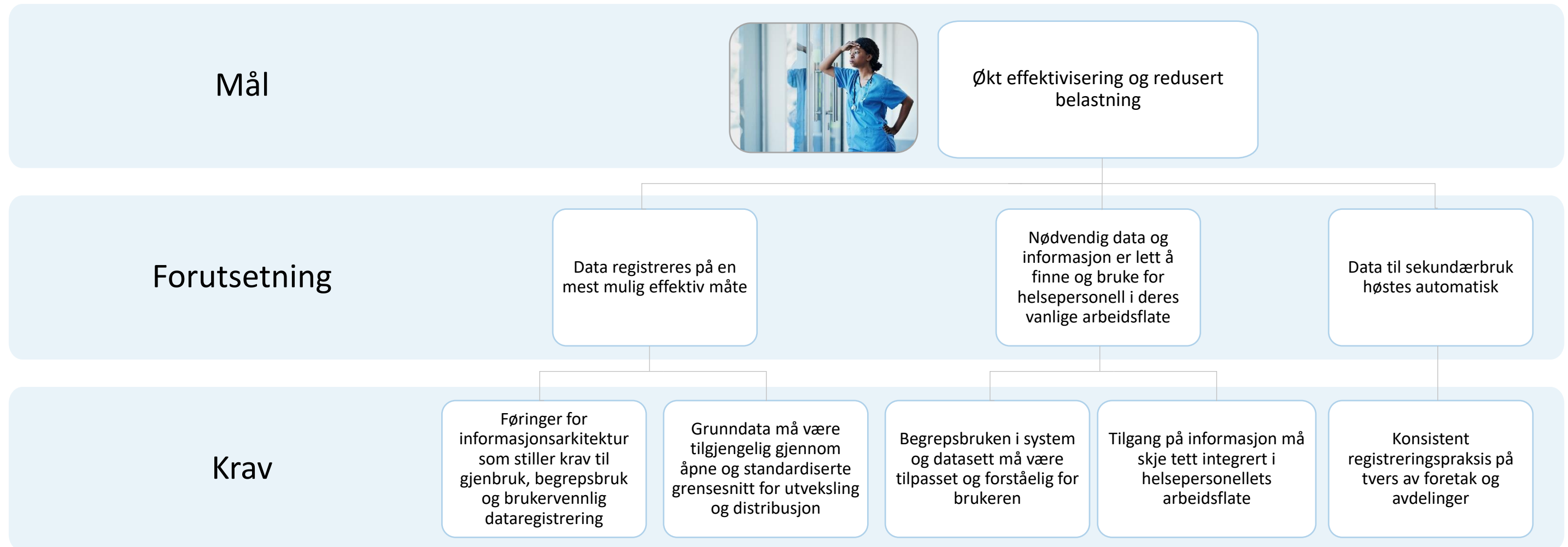

Økt effektivisering og redusert belastning

Mål

Forutsetninger

Arbeidsgruppen satte fokus og retning...

Men innspillsrunden ga oss bredere perspektiv og et mer solid underlag

lysefase: Fra detaljer til strategisk retning

Økt effektivisering og redusert belastning

Mål

Data registreres ett sted, én gang

Data registreres på en mest mulig effektiv og brukervennlig måte

Data som krever manuell registrering skal være relevant og ha verdi

Gjenbruk av data må ivareta god datakvalitet gjennom hele informasjons-flyten

Data til sekundærbruk høstes automatisk

Nødvendig data og informasjon er lett å finne og bruke for helsepersonell i deres vanlige arbeidsflate

Det er lett å vite hvor og hvordan man finner hvilken informasjon

Tilgang på relevant og nødvendig informasjon må skje effektivt og sømløst

God tilgang på data som kan brukes til beslutningsstøtte

Forutsetninger

Tilgang til riktig informasjon når og der du trenger den

2.4a
Data må være tilgjengelig til KI, analyse, forskning og beslutningsstøtte

3.6
Nødvendig **data og informasjon er lett å finne og bruke** for helsepersonell i deres vanlige arbeidsflate og arbeidsprosess

3.8
Tilgang på relevant og nødvendig informasjon må skje effektivt og sømløst

4.1
Rask/effektiv tilgang til informasjon du har behov for i pasientbehandlingen når og der du trenger den

4.5
Det må være **enkelt å få tilgang til data og informasjon** som kan bidra til effektiv oppgaveløsning og støtte god samhandling

3.7
Det skal være **lett å vite hvor og/eller hvordan man finner hvilken informasjon**

4.8
Eksponering for og **tilgang til informasjon** må være tilpasset brukerens behov og ikke føre til informasjonsoverbelastning

4.9
Nødvendig **informasjon må være tilgjengelig** i krise- og beredskapssituasjoner

7.3
Tilgang til riktige data til rett formål og ut fra riktig tilgangsnivå

4.6
Det må være **enkelt å både dele og få tilgang til kunnskap og erfaringer** som kan bidra til økt læring, forbedring og støtte til kvalitetsarbeid

Vi identifiserte 7 mulige nytteområder

Tilgang til informasjon når og der du trenger det

Redusert risiko gjennom god informasjonssikkerhet, god datakvalitet og overholdelse av lovverk

Sammenhengende helsetjenester for innbyggere støttet av effektiv og enkel informasjonsflyt

Støtte raskere leveranser og økt effektivisering i IKT-prosesser

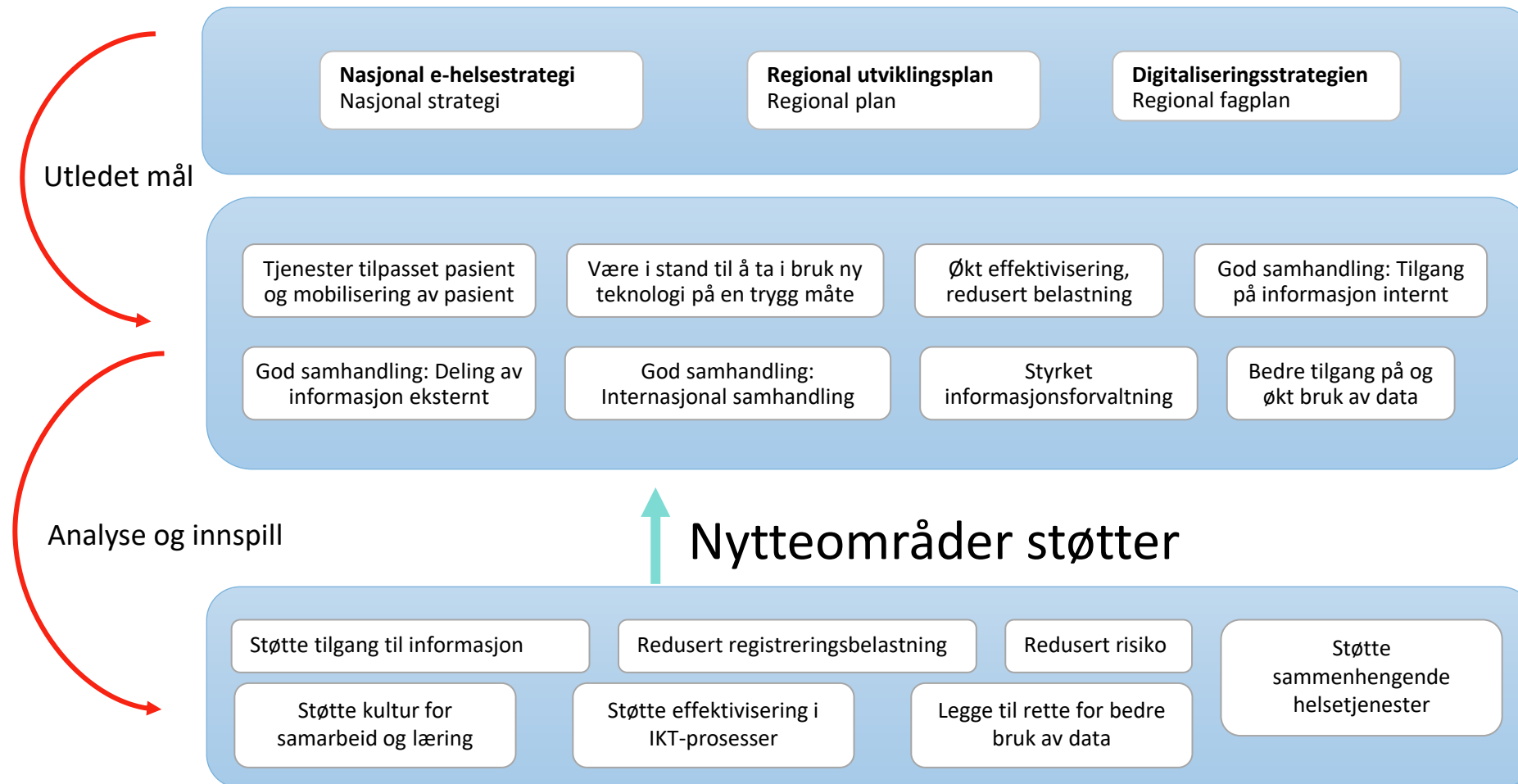
Redusert registreringsbelastning

Støtte til kvalitetsheving, effektivisering og risikoredusering gjennom bedre bruk av data

Støtte kultur for samarbeid og læring gjennom å dele informasjon

Strategidokument

Virksomhetsmål

Hvilke mål går igjen i dokumentene?

Nytteområder

Hvor kan datafeltet levere verdi?

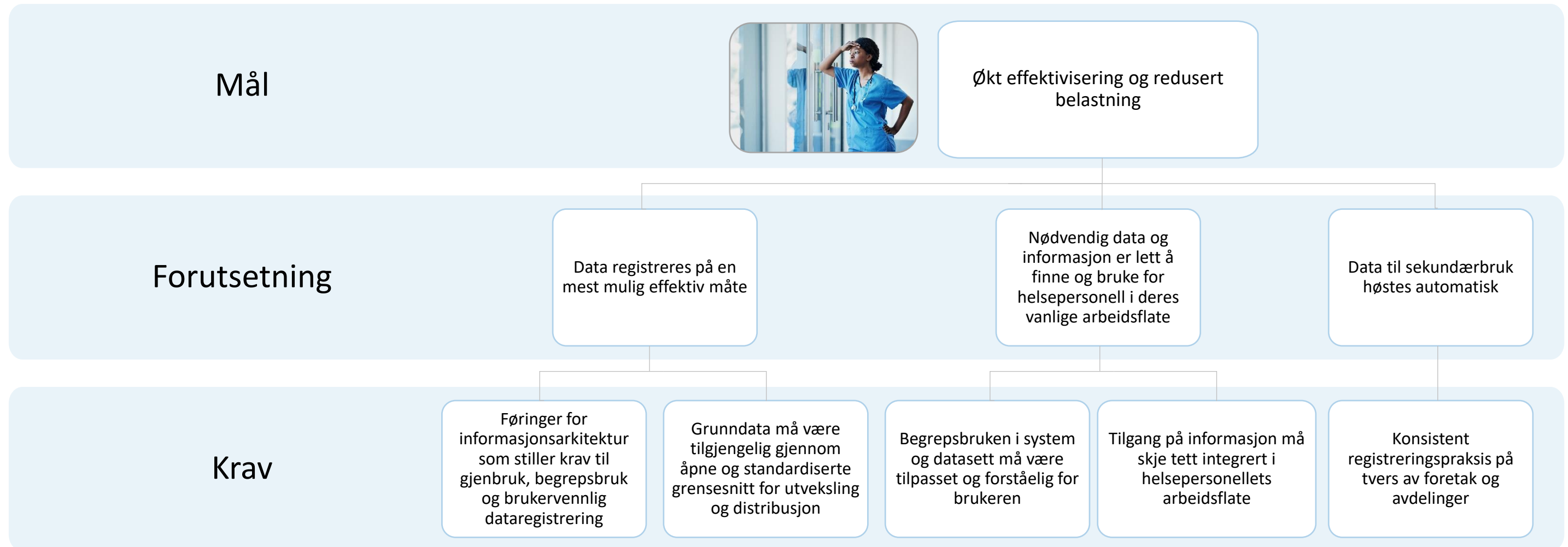
“Områdestyret skal **sørge for at** virksomhetsarkitekturen og **dataforvaltningen** i Helse Vest **muliggjør oppnåelse av** foretaksgruppens **strategiske og operasjonelle mål.**

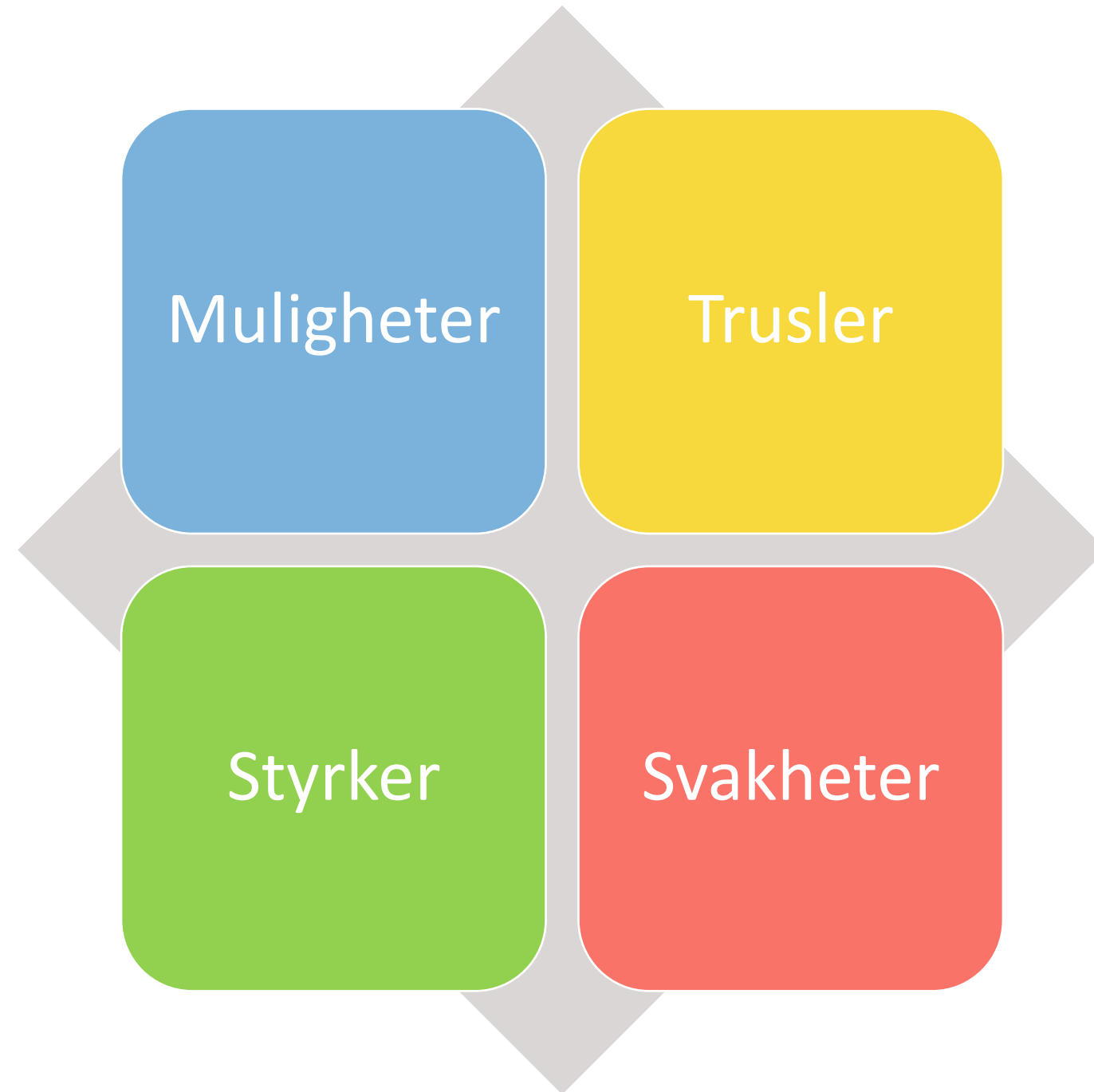
- Mandat for Områdestyret i
Arkitektur- og datastyring

Hva kan dataene våre bidra med for å støtte oppnåelse av målene?

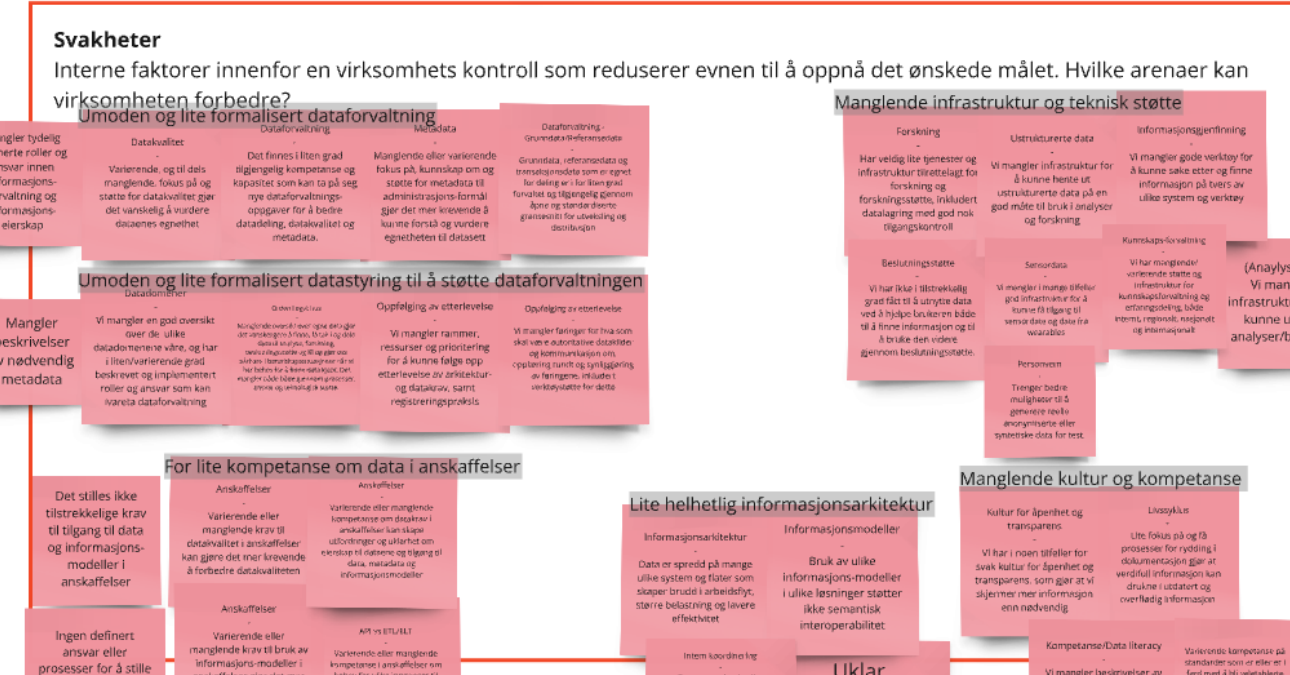
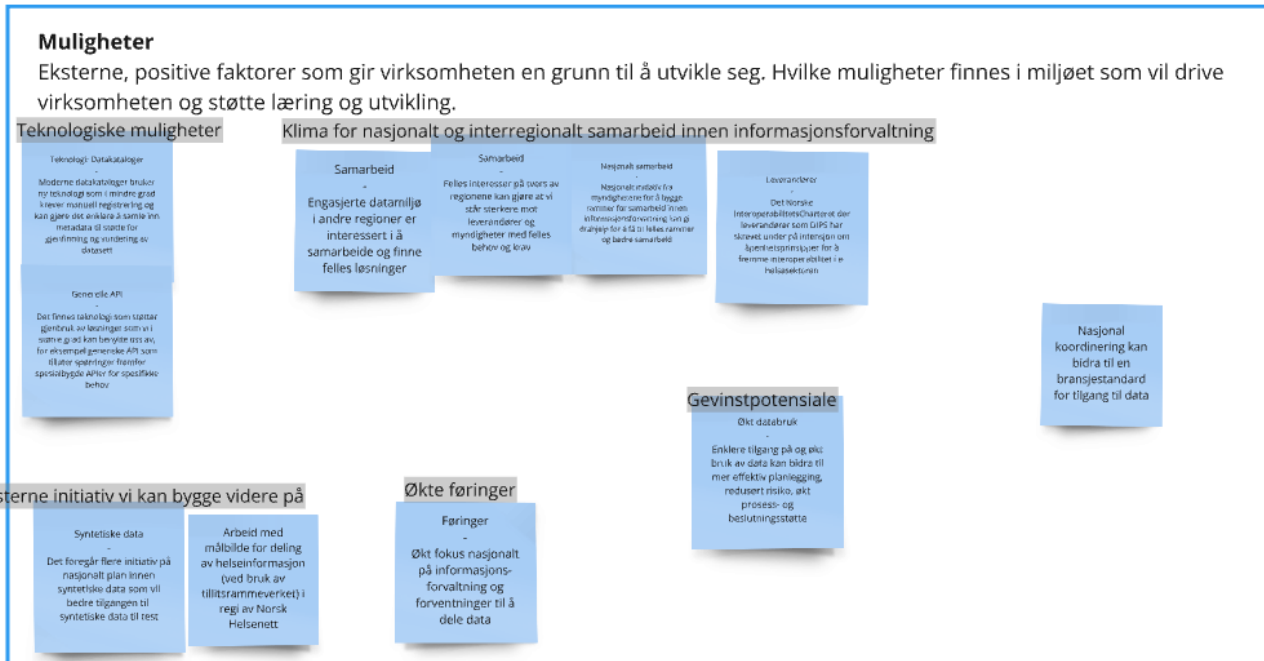
Hvordan må vi strukturere, forvalte, tilgjengeliggjøre og bruke data for å få til dette?

Hvilke endringer må vi gjøre for å få til dette?

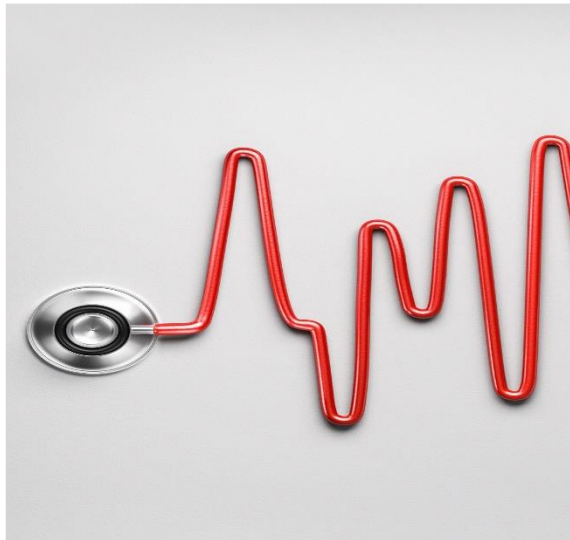

Tilgang til informasjon når og der du trenger det

Hva er situasjonen i dag?

Vi sliter med å gi våre medarbeidere riktig informasjon når de trenger det, blant annet fordi vi mangler en god oversikt over hvilke data vi har hvor. Det at vi ikke har en godt utbygd forvaltning, uten klare roller, ansvar og prosesser, gjør det også vanskelig å tilgjengeliggjøre og gjenbruke data. Vi har per i dag ikke tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å håndtere data på en bedre måte.

Vi er i stor grad avhengige av leverandørene våre for å kunne få tilgang til og dele data. I mange tilfeller er dette lukkede løsninger, der vi ikke har tilgang på informasjon om hvordan dataene er lagret, og i noen tilfeller har vi ikke engang rett på tilgang til egne data utover det leverandøren leverer i egne løsninger. Lovkrav om personvern og informasjonssikkerhet kan gjøre det vanskelig å dele data, og erfaring viser at ulike aktører tolker reglene forskjellig, noe som bidrar til krevende prosesser.

Likevel har vi sterke, motiverte fagmiljøer som vi kan bygge videre på. Vi ser også muligheter i nasjonale samarbeid og initiativer for å forbedre informasjonsforvaltning. Det finnes nye teknologiske løsninger, som åpne, generiske API-er og moderne datakataloger, som kan gjøre det enklere å synliggjøre, dele og bruke data på tvers av systemer. Dette gir oss muligheter til å forbedre situasjonen med mindre behov for manuelt arbeid enn tidligere.

Oppsummert

Svakheter og trusler

- Leverandører: Proprietære løsninger og manglende tilgang
- Kapasitet og kompetanse innen datastyring og dataforvaltning
- Mangler oversikt over data
- Mangler tilstrekkelig struktur, roller og ansvar innen dataforvaltning

Styrker og muligheter

- Gode, motiverte fagmiljø
- Nasjonale initiativ, økt fokus og samarbeid
- Teknologiske muligheter for å støtte informasjonsforvaltning og datadeling

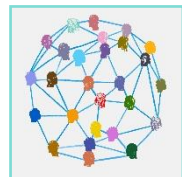
Situasjonsbeskrivelsene hjalp oss med å identifisere innsatsområder på tvers

Oversikt over egne data

Standardisering, teknologi og infrastruktur

Dataforvaltning og datastyring

Krav til data i anskaffelser og oppfølging av leverandører

Samarbeid og koordinering

Kompetanse og kulturbygging

Helhetlig arkitektur

Automatisert datafangst og mer effektiv datahøsting

Lovgivning og juridiske utfordringer

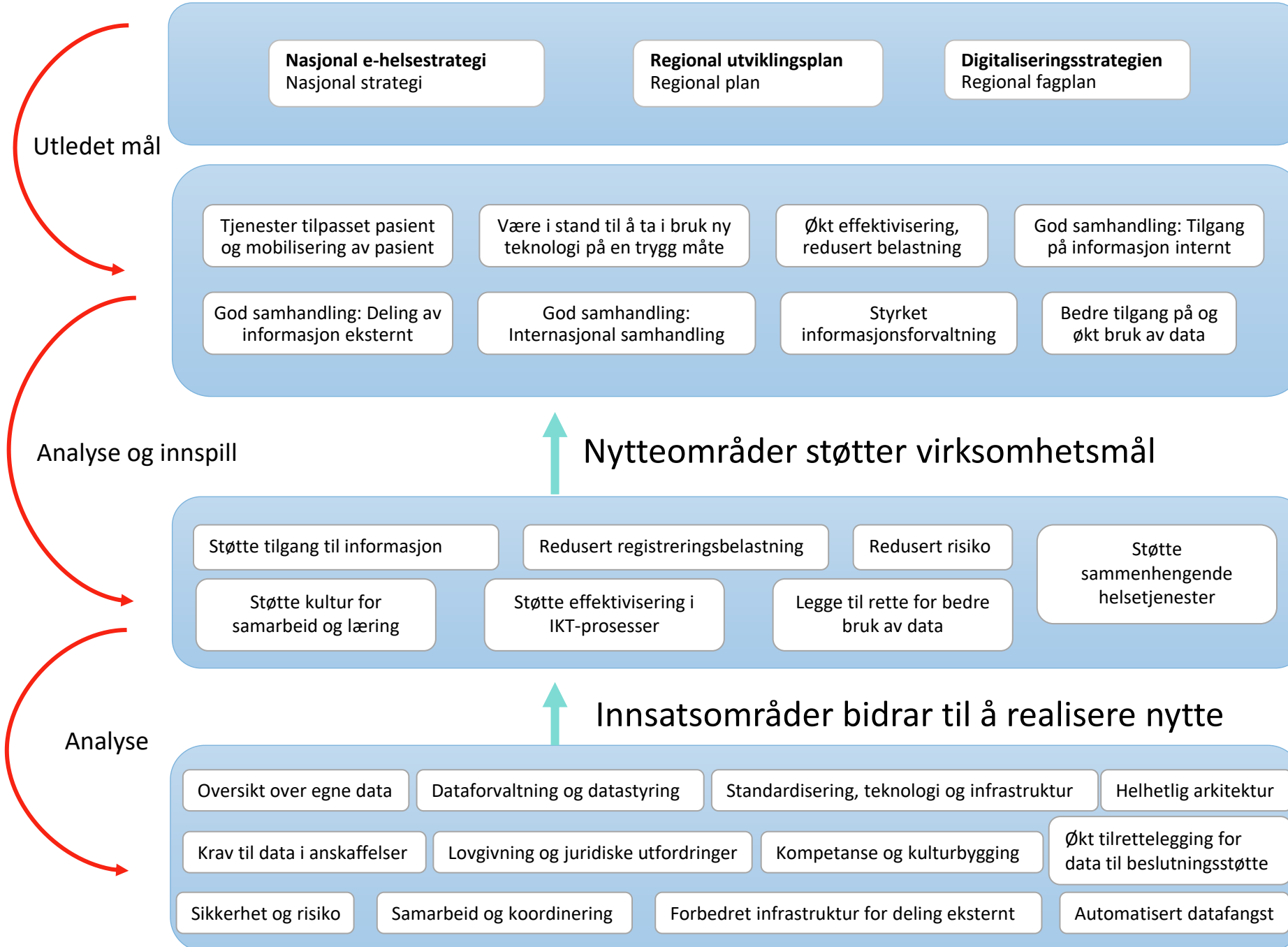
Økt tilrettelegging for data til beslutningsstøtte for klinikere

Sikkerhet og risiko

Forbedret infrastruktur for data- og informasjonsdeling eksternt

Strategidokument

Virksomhetsmål

Hvilke mål går igjen i dokumentene?

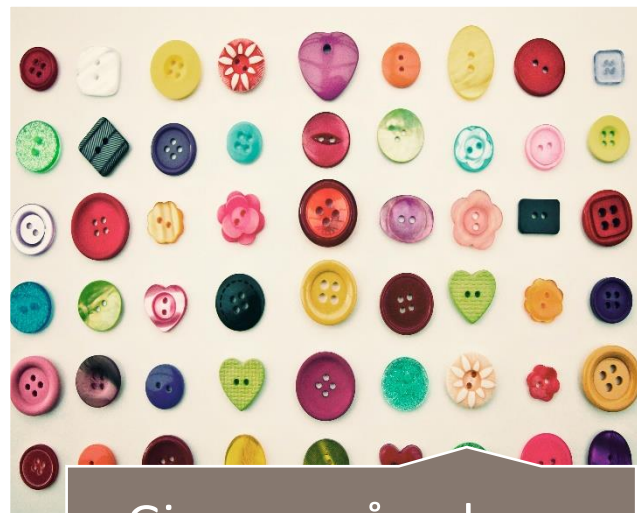
Nytteområder

Hvor kan datafeltet levere verdi?

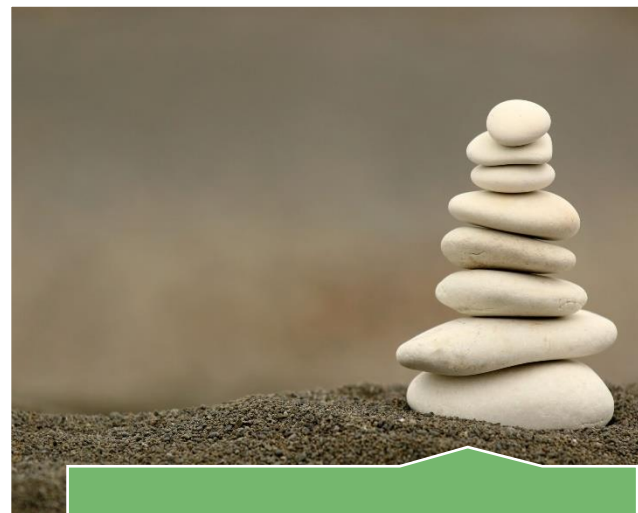
Innsatsområder

Hva bør vi gjøre noe med og hvor bør vi begynne?

Prioritering av innsatsområder

Gjennomgående vs. enkeltstående tematikk

Avhengigheter

Eksisterende fokus

Resultat

Datastrategiens nøkkelpunkter

VISJON

Som en datadrevet virksomhet, utnytter vi **verdien av dataene** våre til å ta **gode og trygge beslutninger og bruke ressursene våre på en bærekraftig måte** - til det beste for pasienter og pårørende, medarbeidere og helsetjenesten.

MÅLSETNING

Gjennom å forbedre hvordan vi jobber med data, legger vi til rette for **enklere tilgang til informasjon, redusert registreringsbelastning, forbedret samhandling, redusert risiko, mer effektive tjenester og bedre bruk av data**

INNSATSOMRÅDER

Oversikt over egne data

Vi har beskrevet hvilke data vi har, hva de kan brukes til og hvordan de kan deles og brukes på en sikker og effektiv måte.

Dataforvaltning

Vi har etablert eierskap og god forvaltning av dataene våre som sikrer at de er pålitelige, lett tilgjengelige og tilrettelagt for deling og gjenbruk.

Standardisering, teknologi og infrastruktur

Data som skal deles og gjenbrukes struktureres, uttrykkes og forstås på samme måte, og forvaltes og tilgjengeliggjøres ved hjelp av moderne teknologi.

Krav til leverandøravtaler

Krav til datakvalitet, integritet og tilgjengelighet er ivaretatt i leverandøravtaler og muliggjør bruk av og kontroll over alle relevante data.

Samarbeid og koordinering

Vi bidrar til og drar nytte av deling av data i sektoren ved å samarbeide om felles interesser gjennom nasjonale forvaltnings- og samarbeidsstrukturer.

INNSATSOMRÅDE 1

Oversikt over egne data

«Vi har beskrevet hvilke data vi har, hva de kan brukes til og hvordan de kan deles og brukes på en sikker og effektiv måte.»

Hvorfor trenger vi dette?

- Effektivisere informasjonsinnhenting
- Støtte forskning, analyse, beslutningsstøtte og KI
- Bedre oppfølging av personvern og sikkerhet

Hva kan vi gjøre?

- Bestemme hvem som har ansvar for å beskrive hvilke data
- Samle informasjon om hvilke data vi har hvor
- Gjøre informasjonen om dataene tilgjengelig for søk

INNSATSOMRÅDE 2

Dataforvaltning

«Vi har etablert eierskap og god forvaltning av dataene våre som sikrer at de er pålitelige, lett tilgjengelige og tilrettelagt for deling og gjenbruk.»

Hvorfor trenger vi dette?

- Effektivisere IKT-initiativ
- Forbedre kvaliteten til dataene for å øke bruksmulighetene
- Redusere risiko ved å styrke informasjonssikkerhet og personvern gjennom forvaltningen

Hva kan vi gjøre?

- Bestemme hvem som har ansvar for å følge opp hvilke data
- Etablere roller og beskrive oppgaver og ansvar
- Identifisere de viktigste dataene som må forvaltes og bygge opp forvaltning av disse

INNSATSOMRÅDE 3

Standardisering, teknologi og infrastruktur

«Data som skal deles og gjenbrukes struktureres, uttrykkes og forstås på samme måte, og forvaltes og tilgjengeliggjøres ved hjelp av moderne teknologi.»

Hvorfor trenger vi dette?

- Støtte samhandling gjennom enklere datadeling
- Styrke analyse og beslutningsstøtte gjennom teknologi og infrastruktur
- Samsvar med nasjonale og internasjonale krav

Hva kan vi gjøre?

- Styrke informasjonsarkitektur i prosjekt og initiativ
- Definere tydelige krav til nødvendig teknologi og infrastruktur
- Bygge kompetanse og kunnskap om nasjonale og internasjonale lovkrav

INNSATSOMRÅDE 4

Krav i leverandøravtaler

«Krav til datakvalitet, integritet og tilgjengelighet er ivaretatt i leverandøravtaler og muliggjør bruk av og kontroll over alle relevante data.»

Hvorfor trenger vi dette?

- Effektiv datautveksling
- Redusere økonomisk risiko
- Bedre kontroll og sikkerhet

Hva kan vi gjøre?

- Utarbeide kravoversikt over krav til data
- Øke kompetansen om krav til data i anskaffelser
- Følge opp prosesser for leverandørstyring og avtaleforvaltning

INNSATSOMRÅDE 5

Samarbeid og koordinering

«Vi bidrar til og drar nytte av deling av data i sektoren ved å samarbeide om felles interesser gjennom nasjonale forvaltnings- og samarbeidsstrukturer.

Hvorfor trenger vi dette?

- Større gjennomslagskraft
- Bedre muligheter for effektiv dataflyt

Hva kan vi gjøre?

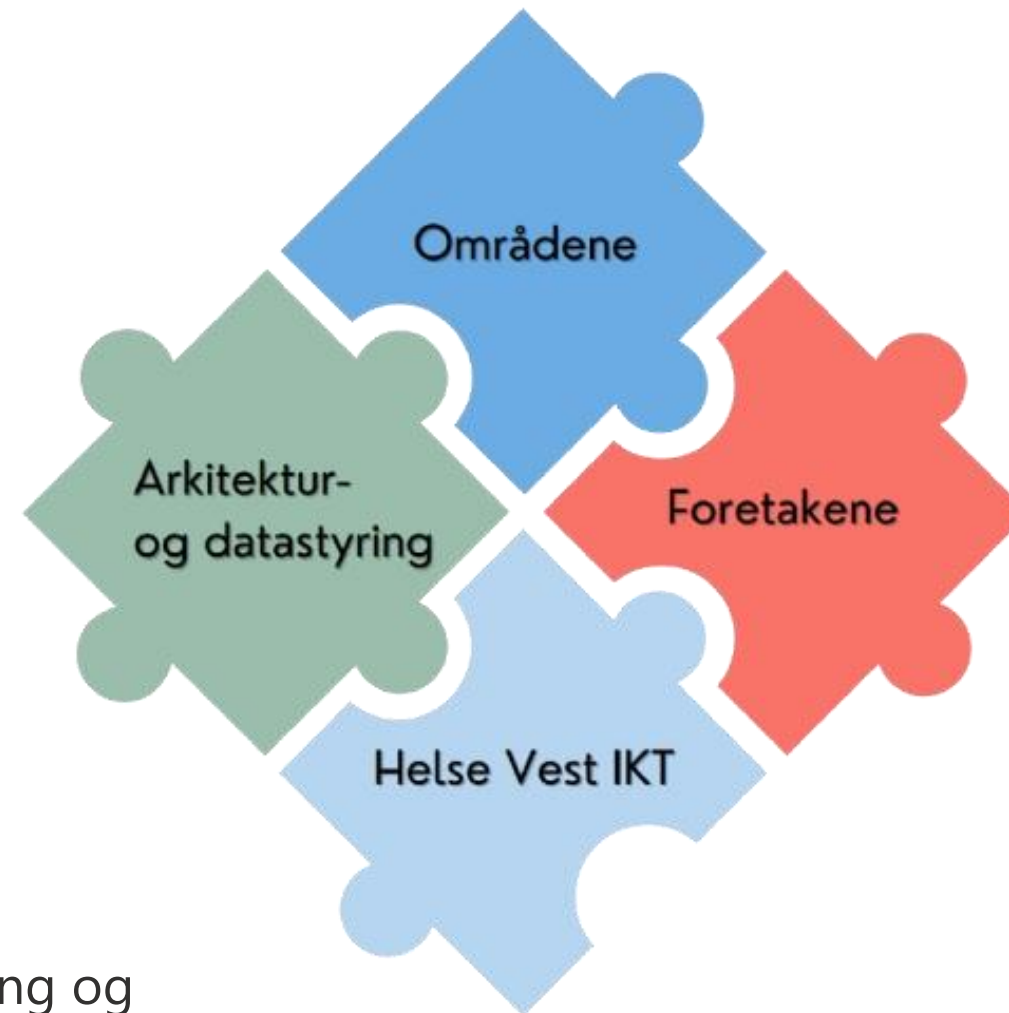
- Delta aktivt i nasjonale samarbeid om informasjonsforvaltning
- Etablere interne strukturer for å følge opp nasjonale prosesser
- Ta del i nasjonale prosesser for standardisering, lovarbeid, juridiske spørsmål og dialog med leverandører.

Hva nå?

Ansvarsfordeling

Områdene

- prioriteringer, finansiering, kapasitet og gjennomføring av tiltak på eget område.

Foretakene

- operativ forvaltning av egne data

Arkitektur- og datastyring

- etablere overordnede føringer og rammer og følge opp etterlevelse
- veiledning, rådgivning, koordinering og samarbeidspartnere
- sikre helhet på tvers

Helse Vest IKT

- bygge kompetanse, støtte prosesser og bidra med verktøystøtte innen datakvalitet, informasjonsarkitektur og grunndataforvaltning.

Pragmatisk tilnærming

Bottom-up

Støtte oss på eksisterende prioriteringer i områdene

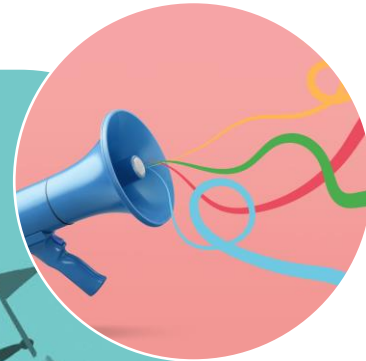
Identifisere hvordan eksisterende initiativ kan inkludere dataperspektiv

Initiativ som er nødvendige første steg
Ledes av Arkitektur- og datastyring

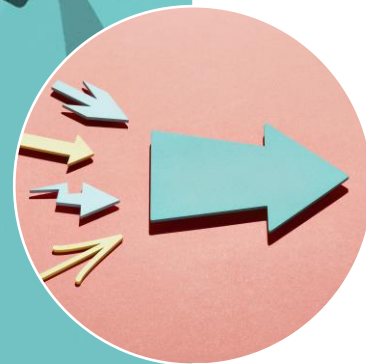
Samarbeid med områder der det er mulig og hensiktsmessig

Top-down

Hva har vi oppnådd?

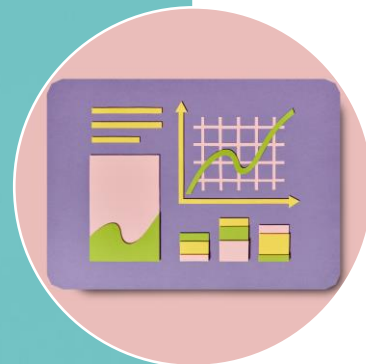

«Sette data på kartet»

Styringsdokument

- Viktig verktøy som gir oss et felles målbilde og konkrete problemstillinger å diskutere

Gjennomslag til å få datainitiativ i områdeoppdrag

Hva gjenstår?

Det meste.

Men vi har tatt første skritt og har et kart for veien videre.

